

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge
No: 13

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:2/14

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

BÖLÜM 1 AMAÇ, KAPSAM, HUKUKİ DAYANAK, SORUMLULUK, TANIM VE KISALTMALAR

2

1. Amaç
2. Kapsam
3. Hukuki Dayanak
4. Sorumluluk
5. Tanım ve Kısaltmalar

2
2
2
2
2

BÖLÜM 2 GENEL UYGULAMALAR

4

6. Uluslararası standartlar
7. Genel esaslar
8. Yüzey şartları değişimi

4
4
4

BÖLÜM 3 PAT SAHALARI TEMİZLİĞİ

5

9. Genel temizlik
10. Temizlik işlemleri
- 10.1.1. FOD Temizliği
- 10.1.2. Lastik Atıklarının Temizlenmesi
- 10.1.2. Yakıt ve Yağların Temizlenmesi

5
5
5
6
7

BÖLÜM 4 OTLA MÜCADELE

8

11. Genel esaslar
12. Otlar mücadelesi planı
13. Planın uygulanması

8
8
9

BÖLÜM 5 SON HÜKÜMLER

10

14. Cezai müeyyideler
15. Hava liman/meydan uygulaması
16. Personel eğitimi
17. İş güvenliği
18. Değişiklikler
18. Yürürlük
19. Yürütme

10
10
11
11
11
11

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge
No: 13

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:3/14

1. Bölüm

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen hava alanlarında, üyesi bulunduğumuz Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) tarafından yayımlanmış standartlarla, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yönetmeliklerine uygun olarak PAT sahalarının temizliği ve otla mücadeleye yönelik usul ve esasları belirlemektir

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge, DHMİ tarafından işletilen hava alanlarını kapsar.

Hukuki dayanak

Madde 3- Bu Yönerge, esas olarak, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO)'nın 14 sayılı Eki (Hava Alanları) ile 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve Ulaştırma Bakanlığı'nın Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A)'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Sorumluluk

Madde 4- Bu Yönergenin uygulanmasında, İşletme Dairesi Başkanlığı ve Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri sorumludur.

Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri, esas sorumluluk kendilerinde kalmak kaydıyla, hava liman/mezdan içi sorumlulukları ayrıca düzenlerler.

DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından kısıtlı işletmecilik (örneğin sadece terminal/apron işletmeciliği) yapılan askeri hava alanlarına yönelik uygulamalarda, Meydan Özel Protokolleri hükümleri saklıdır.

Tanım ve kısaltmalar

Madde 5- Bu Yönergede geçen;

DHMİ ve Genel Müdürlük terimleri; DHMİ Genel Müdürlüğünü,

ICAO kısaltması; Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,

Hava Alanları terimi; DHMİ tarafından işletilen hava limanları ve meydanları,

Hava Alanı İşleticisi terimi; DHMİ adına hava alanını işletmekte olan Hava Limanı Başmüdürlüğü/Meydanı Müdürlüğünü,

Hizmet veren kuruluşlar terimi; hava alanında hizmet veren tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri

Genel Müdürlük Mührü

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No:01	Sayfa:4/14
-----------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------	-------------------

Hizmet Sözleşmesi terimi; DHMİ Genel Müdürlüğünün, hava alanında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarıyla yaptığı Protokoller ile gerçek ve özel tüzel kişilerle yaptığı Sözleşmeleri,

İşletme Sözleşmesi terimi; DHMİ Genel Müdürlüğü ile, Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında veya diğer bir şekilde terminal işletmeciliği yapmaya yetkili kılınan Terminal İşletmecileri arasında yapılan İmtiyaz Sözleşmeleri ve eklerini,

PAT Sahaları terimi; pist, apron ve taksiyolu sahaları ile hava alanı sınırları içerisinde, hava tarafındaki diğer bitişik sahaları,

Pist terimi; hava alanlarında, uçakların iniş ve kalkışları için hazırlanmış sahayı,

Apron terimi; hava araçlarının parklandırılmaları, akaryakıt ikmalleri, yolcu, yük, posta, kargo, indirme/bindirmeleri ve bakımlarının yapılabilmesi için belirlenmiş sahayı,

Taksi Yolu terimi; taksi yapan uçakların kullanabilmeleri için seçilmiş ve hazırlanmış yolu,

Harekat Sahası terimi; uçakların kalkış, iniş ve taksi yapması için kullanılan manevra ve park sahalarını,

Durma uzantısı (stopway) terimi; kalkıştan vazgeçilmesi halinde, uçağın durabilmesi için belirlenmiş sahayı,

Eşik terimi; pistin iniş için kullanılabilen bölümünün başlangıcını,

FOD (Foreign Object Damage) terimi; PAT sahaları üzerinde olabilecek çakıl, asfalt parçası, tahta parçası, vida, somun, emniyet telleri, vb. uçak motorlarına zarar verebilecek yabancı maddeleri,

Pist Süpürme Aracı terimi; süpürme ve vakumlama özellikleri ile donatılmış FOD temizleme aracını,

Fosseptik Mahalli terimi; uçaklardan çekilen fosseptik atıklarının boşaltılması için yapılmış tesisleri,

Çöp Toplama Mahalli terimi; PAT sahalarında uçaklardan ve hizmet veren kuruluşlardan çıkan çöplerin toplanarak hava alanı dışına çıkarılması için oluşturulmuş ve çevreye zarar vermeyecek şekilde tedbirler alınmış kapalı mahalleri,

ifade eder.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge
No: 13

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:5/14

2. Bölüm
Genel Uygulamalar

Uluslararası standartlar

Madde 6- Hava alanları PAT sahalarının temizlenmesi ve otla mücadele işlemleri, ICAO Ek-14 standartları ve ICAO Doküman 9137-AN/898 (Kısım 8- Hava Alanı İşletme Hizmetleri ve Kısım 9- Hava Alanı Bakım İşlemleri)'de yer alan uygulama esaslarına göre yürütülür.

Genel esaslar

Madde 7- Hava alanı PAT sahalarının temizliği ve özellikle uçak hareket alanları üzerinde hiç bir FOD olmaması/FOD'den arındırılması, uçuş emniyeti açısından önem arz etmektedir.

Uçakların jet motorları büyük bir emiş gücüne sahip olduğundan, PAT sahaları üzerinde olabilecek FOD'ler, motorlar tarafından emilebileceğinden, motorlara zarar verebilecektir.

FOD'lerin önlenmesi konusunda, hava alanı işletmecisi tarafından gerekli önlemlerin alınması ve temizliğin yapılmasının yanı sıra PAT sahalarında çalışan tüm personelin de bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, hava alanı işletmecileri, PAT sahalarında hizmet veren kuruluşlarla eşgüdüm içinde, kuruluşlar personelinin FOD'ler hakkında bilgilendirilmelerine yönelik gerekli önlemleri almak zorundadır.

Diğer taraftan, görsel yardımcı cihazların görüşünün etkilenmemesi, FOD oluşturmaması, kuş türlerinin çekilmemesi ve sıcak havalarda yangın tehlikesi yaratmaması açısından, hava alanı içindeki otların da düzenli olarak temizlenmesi ve biçilmesi gerekmektedir.

Yüzey şartları değişimi

Madde 8- Hava alanı pist ve taksi yollarının işletmeye verilmesi sonrasında, uçaklar tarafından kullanım yoğunluğuna bağlı olarak yüzey şartlarında FOD oluşması, yakıt-yağ lekesi oluşması, lastik izi oluşması vb. nitelikte değişim olmaktadır. Aynı durum, uçaklar haricinde araç trafiğinin de olduğu apronlar için de söz konusudur.

Bu bağlamda, hava alanı işlemecileri tarafından;

-“Hava Alanları Altyapı Kontrol, Bakım ve Onarım Yönergesi”,

-“Hava Alanları Pist Yüzey Şartları Yönergesi” ile,

-“Hava Alanları Kar Mücadele Hizmetleri Yönergesi “doğrultusunda gerekli işlemler yapılacaktır.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge
No: 13

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:6/14

3. Bölüm
PAT Sahaları Temizliği

Genel temizlik

Madde 9- Hava alanı işletmecileri, hava alanının fiziksel yapısı, uçak trafiği gibi unsurları göz önünde tutarak PAT sahalarının düzenli, sürekli ve her ihtiyaç duyulduğunda temizlenmesi için bir program oluşturmak ve uygulamak zorundadırlar.

PAT sahaları yüzeyi, özel (pist) süpürme araçları ile süpürülmeli, PAT sahaları çevresi ve araçların yavaşamadığı alanlar ise temizlik görevlilerince temizlenmelidir.

Temizlik işlemleri

Madde 10- PAT sahaları temizliği konusu 3 farklı kapsamda ele alınmalıdır:

- a) FOD Temizliği,
- b) Lastik İzlerinin Temizlenmesi,
- c) Yakıt-yağ Temizliği.

1) FOD Temizliği:

- a) PAT sahaları, sürekli ve düzenli olarak kontrol edilmeli ve uçaklara/uçak motorlarına zarar verebilecek ya da uçak sistemlerini bozacak tüm taş vb. parçalardan temizlenmelidir.
- b) Uçakların jet motorları büyük bir emiş gücüne sahip olduklarından pist, taksi yolu ve apron üzerinde bulunabilecek FOD'ler öncelikle temizlenmelidir.
- c) Zemin bozukluklarından meydana gelebilecek FOD'ler günlük periyodik olarak kontrol edilmeli, temizlenmeli ve acil onarımı planlanmalı ve gerçekleştirilmelidir.
- d) Uçak taksi yolu bekleme yerleri üzerinde ve pistlerde bitişik alanların aşınmasından kaynaklanan taş ve diğer döküntüler ortadan kaldırılmalıdır.
- e) Kargo alanlarında, yükleme, boşaltma işlemleri sırasında sandıklardan veya diğer konteynerlerden kopabilecek her türlü parça temizlenmelidir,
- f) Apron park sahalarında uçağa hizmet verme esnasında meydana gelen FOD'ler, uçak park sahasından ayrılmadan önce park sahasını kullanan yer hizmetleri kuruluşu veya hava taşıyıcısı tarafından temizlenerek park sahası temiz olarak bırakılmalıdır.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No:01	Sayfa:7/14
-----------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------	-------------------

- g) Apronlarda yakıt ve yağ artıklarını temizlemek için kullanılan kumlar, kullanıldıktan sonra kaldırılmalıdır.
- h) PAT sahaları ve çevresinde inşaat çalışmaları yapılması esnasında inşaat araçlarının geçtiği hareket sahası kontrol altında tutulmalıdır.
- i) PAT sahaları ve çevresinde yapılan inşaat çalışmaları neticesinde çıkan inşaat atıkları en kısa zamanda kaldırılmalıdır.
- j) PAT sahalarına girecek tekerlekli her türlü aracın, lastik temizliğini sağlamak üzere, giriş noktalarına lastik yıkama havuzları yapılmalıdır.
- k) Hava Liman ve Meydanlarında inşaat çalışmaları sürerken, müteahhit araçları tarafından mümkün mertebe hava alanı hareket alanlarının kullanılmasının önlenmesi amacıyla alternatif güzergahlar geliştirilmelidir.
- l) Hareket alanı yakınlarındaki inşaat çalışmaları sırasında , kuvvetli rüzgar ve jet rüzgarları tarafından kum ve küçük taş parçalarının hareket alanına sürüklenmesini önlemek için gerekli önlemler alınmalıdır.
- m) Hareket alanı yakınlarındaki inşaat çalışmalarının bitimini müteakip hiçbir şekilde toz, moloz vb. yığınlar kalmayacak şekilde çevredeki tüm döküntülerin ilgili müteahhit tarafından kaldırılması sağlanmalıdır.
- n) Yağışlı havalarda bagajların üzerine örtülen naylonlar ile çöp poşetleri, gerekli tedbirler alınmaması durumunda rüzgarın etkisiyle çok kısa zamanda hareket sahasına ulaşarak uçaklar için tehlike yaratmaktadır. Apronda hizmet veren tüm kuruluşlar uçaklara tehlike oluşturabilecek bu tür FOD'ler için önlem almalıdır.
- o) PAT sahalarından çıkan her türlü çöpün, PAT sahasından uzaklaştırılması için çöp mahalleri oluşturulmalıdır.
- p) Apronların muhtelif yerlerine yerleştirilen çöp römorklarına, çöpler düzgün atılmalı, römorkların çevresine çöp bırakılmamalıdır. Dolan römorklar boşaltılmamış ise hava alanı işletmecisi yetkililerine bildirilmelidir.
- q) Çöpler, çöp mahalline ağızları bağlı poşetlerde ve düzenli bir şekilde bırakılmalıdır.
- r) PAT sahaları içinde oluşturulan fosseptik mahalleri, kullananlar tarafından temiz bırakılmalıdır.
- s) Uçak park sahalarında uçak yıkanamaz.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No:01	Sayfa:8/14
-----------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------	-------------------

t) PAT sahalarında, hiç bir araç-gereç temizlenemez, yıkanamaz.

2) Lastik Atıklarının Temizlenmesi:

- a) İniş yapan uçak tekerleklerinin yere temas ettiği yerlerde, tekerlek lastiklerinden kopan parçaların oluşturduğu lastik kalıntıları, pist işaretlerini tamamen siler ve ıslanmış da pist yüzeyinde oldukça kaygan bir alan oluşturur. Lastik kalıntıları; kimyasal çözücüler, yüksek basınçlı su püskürtme veya sıcak sıkıştırılmış hava yöntemleri kullanılarak ortadan kaldırılmalıdır.
- b) PAT Sahalarındaki tüm çizgilerin en az 6 ayda bir incelenmesini müteakip, lastik atıkları temizlendikten sonra, solan ve rengi atan çizgiler yeniden boyanmalıdır.

PAT sahalarındaki lastik atıklarının temizlenmesinde uygulanabilecek yöntemler de aşağıdadır.

- Kimyasal Yöntem: Temizlenecek olan saha, sprey bölümü olan depolu bir araçtan kimyasal sıvı ile, ya da hortum yoluyla elle spreylenebilir. Kimyasalın reaksiyon süresi lastik atığın derinliğine bağlı olarak 8 – 15 dakika arasında değişir. Bu süre içerisinde lastik boya kabırır ve yüksek basınçlı su ile silinir. Süpürücü kamyon veya diğer aletler gevşek lastiği yüzeyden emerek suyla dolu bölgeyi temizlemelidir.
- Yüksek Basınçlı Su Yöntemi: Yüksek basınçlı su fışkiyelerinin eğik açılarla döşeme yüzeyine tutulmasıyla lastik artığı temizliği yapılır. Temizleme belirli bir mesafeden kamyonu takip eden süpürücülerle yapılmak zorundadır. Su tedarikinin sorun olmadığı yerlerde yüksek basınçlı su yöntemi, çevre koruması yönünden de en etkili yöntemdir.
- Sıcak Kompres Havalı Yöntem: Bu yöntem, yanma olayının gerçekleştiği yanma odasına gönderilen bir hava/gaz karışımına dayanan bir makina ile yapılır. Çıkan egzoz, hızla doğrudan yüzeye gönderilir. Bu gazlar, yüzeydeki lastik artıklarını yumuşatıp parçalar. Söz konusu parçalar fırçalama makinasının yardımıyla süpürülür.

3) Yakıt ve Yağların Temizlenmesi:

Hareket halindeki uçakların yakıt tanklarından sıçrayan karosen, yüzeyin bozulmasına ve motor hasarına neden olabilir. Bu alanların sık sık kontrol edilmesi ve kaplamanın daha fazla parçalanmasını önlemek için hemen tamir işleminin yapılması gereklidir.

- a) PAT sahalarında hizmet veren kuruluşlar buldukları mahalli yağ, yakıt, hidrolik, vb. yanıcı ve çevreyi kirletici kimyasal maddelerden arındırmak ve çevreyi temiz tutmak zorundadır.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No:01	Sayfa:9/14
-----------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------	-------------------

- b) Apronlarda uçaklara yakıt ikmali sırasında, yakıt, hidrolik ve yağların zemine akmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- c) De/Anti-icing uygulamalarında kullanılan sıvılar ile PAT sahalarında kullanılan kimyasal maddelerin çevreye zarar vermemesi için, hizmet veren kuruluşlar tarafından önlemler alınmalıdır.
- d) Uçak fosseptiklerinin boşaltma alanlarında temizlik imkanlarını sağlayacak her türlü olanak sağlanmalıdır.

Yakıt ve yağların temizlenmesinde uygulanabilecek yöntemler aşağıdadır.

- Bu maddelerin serbest kalıntıları; toz–toprak, kum vb. malzemelerin yapışmasıyla kararır, lekeler oluşturur. Kirleticiler yağ çözüldüklerinin spreyleneşinin ardından su fışkırtılmasıyla temizlenebilir.
- Kazara yakıt ya da yağ dökülen yerler, hemen yağ emici maddelerle kaplanmalıdır. Bu maddeler, döküntünün üstüne atıldığında sıvıyı emen ve daha sonra süpürölme yoluyla kolayca temizleneşilen toz veya taneli maddelerdir. Ancak, döşeme malzemesine iyice işlemiş yağ emmezler.
- Beton veya asfalt kaplamalarda, tekrar tekrar yağ geçmesi yüzey malzemesine zarar verebilir. Bu durumda temizleme yerine yüzey onarımı yapılmalıdır.

4. Bölüm

Otla Mücadele

Genel esaslar

Madde 11- Hava alanlarında, öncelik uçuş ve yer emniyetinin sağlanmasında olmak üzere, çevre düzenlemesi ve güzelleştirilmesi amacıyla, tüm arazi, bina ve tesis çevrelerinin sürekli olarak kontrol edilmesi, düzeltilmesi, atık maddelerden temizlenmesi ve bütün sahaların yeşillendirilerek, büyüyen otların biçilmesi gereklidir. Saha yeşillendirme ve ağaçlandırma çalışmalarında İşletme ve İnşaat ve Emlak Daire Başkanlıklarıyla eşgüdüm sağlamaktadır.

Uçuş ve yer emniyeti açısından, hava alanlarında pist, taksiyolu ve apron sahalarında ve yakın çevresinde oluşan otlar bir program çerçevesinde ve düzenli olarak temizlenecektir.

Hava alanı diğer sahaları, iklim şartlarının da elverdiği ölçüde, yeşillendirilecek ve sürekli olarak temiz ve bakımlı tutulacaktır. PAT Sahaları çevresinde bulunan ot ve çalılar ile drenaj kanalları, ihtiyaca ve iklim şartlarına göre belirli periyotlarla temizlenecektir.

Ot mücadelesinin hava alanı kendi imkanlarıyla yapılması esastır. Ancak, mücadelenin hava alanı imkanlarıyla tam olarak yapılamadığı/yapılamayacağı durumlarda, öncelikle mahalli ziraat vb. teşkilatlardan ücretsiz destek imkanları araştırılacak; bu mümkün olmadığı takdirde,

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No:01	Sayfa:10/14
-----------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------	--------------------

Genel Müdürlük bilgisi (gerektiğinde Onayı) dahilinde ve DHMİ genel uygulamaları (ihale/satın alma usul ve yetkileri) doğrultusunda, ücreti karşılığı iş yaptırmaya yoluna gidilecektir (Bıçılan otlar, işi ücretli veya ücretsiz yapan kuruluş veya kişilere anlaşma şartlarına uygun şekilde ücretli/ücretsiz verilebilir).

Otla mücadele planı

Madde 12- Ot mücadelesinin bilinçli olarak ve istenilen seviyede etkin bir şekilde yapılabilmesi için tüm hava alanlarında ot mücadele planları hazırlanacaktır. Plan, değerlendirilmek ve onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe (İşletme Dairesi Başkanlığı) gönderilecektir.

Ot Mücadele Planı aşağıdaki hususları kapsayacaktır:

- a) Ot'tan temizlenecek sahaların önem ve öncelik sırasına göre etüdü ve bölümlere ayrılması,
- b) Temizlik yapacak araç ve teçhizatın planlaması,
- c) Temizlik yapacak personel ve araçların kullanacak personelin planlaması,
- d) Temizlenecek sahalardan çıkacak otların satışı, alan dışına taşınması veya alan içinde imhası.

Ottan temizlenecek sahalarda için öncelik sıralaması aşağıdaki gibi olmalıdır.

- a) Pist şeridi (pist ekseninden 150 m. yanlara, pist başlarından 60 m. ileriye doğru),
- b) Taksiyolu kenarları (eksenden 50 m. yanlara doğru),
- c) Apron kenarları (50 m. ileriye doğru),
- d) Hava tarafı yolları (20 m. yanlara doğru),
- e) Hava alanı sınırları içindeki diğer yollar,
- f) Yapı ve tesislerin çevresi,
- g) Sınır tel çitleri çevresi (20 m. içeriye doğru),
- h) Tüm direnç ve kuşaklama kanallarının içi ve kanal kenarlarındaki otlar,
- i) Diğer sahalarda.

Genel Müdürlük Mührü

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No: 01	Sayfa: 11/14
---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	-------------------	---------------------

Planın uygulanması

Madde 13- Ot mücadele planının etkin bir şekilde uygulanabilmesi için alınacak önlemler aşağıda gösterilmiştir. Ayrıntılar, Hava Limanı Başmüdürleri/Meydan Müdürleri tarafından ayrıca belirlenir ve uygulanır.

- a) Ot mücadelesi yapılması gerekli sahalar, bölümler halinde, hava alanı genel vaziyet planı üzerine işlenerek, numaralandırılacaktır.
- b) Belirlenen sahalar (bölümler), hava alanı makine gücü, otların cinsi ve büyüme süresi dikkate alınarak, mevsime göre, periyodik temizleme tarih ve süreleri önceden tespit edilecektir.
- c) Planlamanın istenen seviyede etkin uygulanabilmesi için, gerekli ot mücadelesi araç ve teçhizatın belirlenecek, eksik görülenlerin usulüne uygun temini yoluna gidilecektir.
- d) Ot mücadelesi yapılacak bölümler sahalar üzerinde enerji, uzak kumanda, telefon kabloları, su boruları vb. hat/tesisatın yer ve güzergahları işaretlenecek ve ot mücadelesinde bunların zarar görmemesi temin edilecektir.
- e) Genel olarak, bir bölümdeki mücadele bitmeden diğerine başlanmayacaktır.
- f) Makine ile ot biçme işlemi sırasında, seyrüsefer cihazlarının zarar görmemesi için, el ile ot biçme aletleri ya da yabancı ot mücadele ilaçları kullanılmalıdır.
- g) Ot mücadelesinde görevlendirilecek personel, hava alanının diğer hizmetleri dikkate alınarak belirlenecektir. Görevlendirilecek personele, otla mücadele esasları, araç ve teçhizatın kullanımı ve bakımı konularında eğitim verilecektir.
- h) Ot mücadelesinde kullanılan araç ve teçhizatın bakım ve onarımlarının düzenli yapılarak sürekli faal tutulması sağlanacaktır.
- i) Kesinlikle yakılarak ot mücadele yapılmayacaktır.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge No: 13	Yür. tarihi: 01/12/2003	Rev. tarihi: 26/07/2006	Rev.No:01	Sayfa:12/14
----------------	-------------------------	-------------------------	-----------	-------------

5. Bölüm
Son Hükümler

Cezai müeyyideler

Madde 14- Hizmet sırasında gerekli tedbirlerin alınmaması nedeni ile apronların kirlenmesi ve kirlenme kuruluş tarafından gerekli şekilde temizlenememesi halinde, kirli mahal hava alanı işletmecisi tarafından temizletilir. Temizlikte kullanılan araç, malzeme ve personel ücretleri, DHMİ ücret tarifesine göre sorumlu kuruluştan tahsil edilir.

Ayrıca, PAT sahaları ve çevresini kirlenme kuruluşlara Hizmet/İşletme Sözleşmesi hükümlerine göre cezai müeyyide uygulanır.

Hava liman/meydan uygulaması

Madde 15- Hava Liman/Meydanları, bu Yönerge' de yer alan usul ve esaslar doğrultusunda, mevcut kapasite ve uçak trafiği bağlamında, kendi uygulamalarına esas ayrıntılı düzenlemeleri yaparlar.

Personel eğitimi

Madde 16- Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri, PAT sahaları temizlik ve otlama mücadele hizmetlerinin öngörülen seviyede, emniyetli, etkin, verimli ve düzenli yürütülmesini teminen personelin işbaşı ve teorik eğitim gereklerini planlar ve gerçekleşmesine yönelik gerekli önlemleri alırlar.

Genel Müdürlük tarafından sağlanması/gerçekleştirilmesi gerekli eğitim programları, uygun zamanlama ile Genel Müdürlüğe sunulur.

İş güvenliği

Madde 17- Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri tarafından, PAT sahalarının temizliği ve otlama mücadele hizmetlerinde çalışacak personelin iş güvenliğine yönelik koruyucu malzemenin sağlanması için gerekli önlemler alınır.

Değişiklikler

Madde 18- Yönerge üzerinde yapılacak değişiklik önerileri her yıl Aralık ayında Genel Müdürlük İşletme Dairesi Başkanlığı'na gönderilir.

Yapılan değişiklikler, Ulaştırma Bakanlığına da bildirilir.

Yürürlük

Madde 19- Bu Yönerge, 12 Kasım 1984 tarih ve DHMİY 29-5 sayılı Ot Mücadele Yönergesi'ni iptal ederek, Genel Müdür Onayıyla yürürlüğe girer.

Genel Müdürlük Mührü

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge
No: 13

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:13/14

Yürütme

Madde 20- Bu Yönerge hükümlerini, merkezde Genel Müdürlük adına İşletme Dairesi Başkanlığı, Hava Liman ve Meydanlarda ise Başmüdürlük ve Meydan Müdürlükleri yürütür.

Mahmut TEKİN
DHMI Genel Müdürü

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI PAT SAHALARININ TEMİZLİĞİ VE OTLA
MÜCADELE YÖNERGESİ

Yönerge
No: 13

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:14/14

DAĞITIM PLANI

BİRİM :

ADET :

YÖNETİM KURULU BÜRO MÜDÜRLÜĞÜ	8
ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	2
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	3
ENFORMASYON MÜDÜRLÜĞÜ	1
SAVUNMA SEKRETERLİĞİ	2
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2
PERSONEL VE İDARİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
İŞLETME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5
İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
SEYRÜSEFER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5
ELEKTRONİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
APK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
MALZEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
EĞİTİM VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5
HASILAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
SAĞLIK VE MEY. ACİL YARDIM HİZ. DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
ÖZEL GÜVENLİK MÜDÜRLÜĞÜ	1
HAVA LİMANI BAŞMÜDÜRLÜKLERİ (10 X 10)	100
MEYDAN MÜDÜRLÜKLERİ (19 X 5)	95

TOPLAM : 245

Genel Müdürlük Mührü